

2- وقف معاطاتی

۲- وقف معاطاتی

صحت وقف معاطاتی فقط در مصالح عامه

۷. در وقف آیا وقف معاطات صحیح است؟

جواب: وقف معاطاتی در مصالح عامه صحیح است.

۸. آیا در موارد وقف باید حتماً صیغه وقف به عربی خوانده شود و یا نیت وقف از سوی بانی کافی است؟

جواب: دروقف برمصلح عامه معاطات کافی است ، و در صیغه وقف عربیت شرط نیست.

مواردی از وقف معاطاتی

۹. آیا احکام مسجد صرفاً با خواندن صیغه مسجد لازم الاجراء است؟

جواب: احداث مکانی به نام مسجد و واگذار کردن آن به نمازگزاران و خواندن ولو دو رکعت نماز ، در تحقق وقفیت آن کفایت می کند.

۱۰. احتراماً ، مستدعی هستم به این چند مسئله شرعی پاسخ فرمایید تا راه گشای مؤمنین شود.

اجناسی را به مسجد می دهند تا در آن مکان مورد استفاده قرار گیرد و نیت وقف هم دارند.

الف: آیا برای وقف آنها خواندن صیغه وقف نیاز است یا نه؟

ب: آیا می توان این اجناس را کرایه داد و پول کرایه را صرف مسجد نمود؟

جواب: الف: نیاز نیست.

ب: اگر وقف شده که در مسجد از آن استفاده شود جایز نیست.

۱۱. شخصی یک قسمت از خانه مسکونی خودش که دو طبقه بود وقف برای مدرسه حفاظت الایمان نمود ، مومنین و فامیل های خود را به خانه خود دعوت نموده و همه آنها را به این وقف مطلع کرده . همه حضار مجلس به گفتن این حرف به صلوات بر محمد و آل محمد (ص) استقبال کردند بعد به حضار گفت: «مدرسه ای که از قبل در مسجد ادامه دارد به خانه وقفی خود که امروز وقف کردم انتقال دهم». یک هیئت مدیره را هم تشکیل داد ، بعد از یک ماه داماد و هیئت مدیره مدرسه در دفتر دولتی آن شهر این وقف را رسماً ثبت کردند و واقف روی هر صفحه امضاء نمود. در حال حاضر واقف مرحوم شده ، داماد او می گوید طبق سند پزشکی واقف صحیح الدماغ نبوده لذا وقف صحیح نیست. از وقتنامه اثبات نمی شود که صیغه وقف خوانده شده است. داماد مذکور از بعضی از علماء فتوای عدم وقف را گرفته است این علماء بر قول داماد مذکور اعتماد نمودند و بدون استفسار از هیئت مدیره مدرسه و دختر و زوجه واقف فتوای عدم اثبات وقف را دادند.

الف) تکلیف شرعی هیئت مدیره چیست آیا از وقف دست برداشته شود وقتی که دادگاه هند در حق داماد قضاوت کند و لازم به ذکر است که دولت ، دولت کفر است؟

ب) آنهایی که از حقیقت وقف با خبرند و بر وقف بودن ساختمان یقین دارند آیا برای آنها جایز است که از داماد مذکور قطع معاشرت بکنند یا خیر؟

ج) نماز خواندن در آن ساختمان وقف برای غاصب چه حکم دارد ؟

د) آیا صیغه خواندن در عربی شرط واجب است یا در هر زبانی این مفهوم را اداء کردن کفایت می کند؟

ه) وقتی مؤمنین و فامیل های واقف شهادت می دهند که واقف صحیح الدماغ بوده و در مقابل داماد مذکور و دخترش به خاطر این ملک اختلال ذهنی واقف را اثبات می کنند تقدم بر قول چه کسی است ؟

جواب: در فرض مذکور اگر به نحو معاطات به اینکه تحویل متولی یا موقوف علیهم داده شود بعنوان وقف، صحیح است و بعد از تحقق وقف و شیاع آن هر ادعائی بر عدم صحت وقف مسموع نیست.

۱۲. زمینی را مالک برای دفن اموات مسلمین در معرض دفن قرار داده و به مرور زمان اموات دفن گردیده است و از اینکه هیچ گونه ردع و منعی از هیچ کس نسبت به دفن در تاریخ ثبت نگردیده و از شواهد و قرائن تاریخی هم اطمینان حاصل می گردد که مالک قصد تحبیس و

وقف زمین را برای این عمل داشته است ، الحال ارشاد فرمائید که آیا با دفن اموات در زمین مذکور وقفیت آن تحقق پیدا می کند یا خیر؟
و به عبارت دیگر با دفن اموات در زمین موصوف الذکر وقفیت گورستان ثابت می گردد یا خیر؟

جواب: اگر مالک زمین را به نیت وقف برای دفن اموات مسلمین در اختیار دیگران قرارداده باشد و با اذن او اموات در آن دفن شده باشند زمین مذکور حکم وقف را دارد.

۱۳. چند سال پیش یک خانه قدیمی خریدم و پس از انهدامش در آن ساختمان حسینیه ای دارای محراب و منبر و جایگاه مخصوص آقایان و خانمها با پول شخصی خودم ساختم و همه ساله در مناسبتهای مذهبی مراسم جشن و عزاداری در آن برگزار می شده است و نماز جماعت ظهرین و مغربین در آن دائر بوده است ، و حدود سه سال به عنوان حسینیه عمومی مورد استفاده طلاب و مؤمنین بوده است . البته در اثر عدم واقفیت از مسائل شرعی صیغه وقف را نخواندیم ولی عملاً وقف بوده است و لذالک در اثر جهل به مسأله شرعی و از آنجا که با پول شخصی ساخته بودیم کل ساختمان حسینیه را فروختیم و از آن تاریخ دچار مشکلات زیاد شده ام که آنهار را نتیجه فروش حسینیه می دانم، و حتی خانم بنده در خواب به قصد نظافت موکت حسینیه را برداشته اند و زیر آن این عبارت را دیدند « هذا مقام العائذ بك من النار ». و از آن به بعد مریضه شده اند و کسالت ایشان تاکنون ادامه دارد ، لطفاً بیان فرمائید که بیع ساختمان حسینیه صحیح بوده است یا باطل واقع شده است.

فروش ساختمان حسینیه با این شرط بوده که این ساختمان کماکان به عنوان حسینیه و مدرسه علمیه و دیگر امور مذهبی باشد و خریدار هم شرایط را قبول کرده بود، ولی متأسفانه بعد از فروش معلوم شد که همه این شرایط رعایت نمی شود ، بلکه ساختمان را در امور اداری به کار گرفته اند.

جواب: ساختمان مذکور اگر به نحو معاطات وقف حسینیه شده باشد ساختمان حکم وقف را دارد به خصوص که ۳ سال است در آن به عنوان حسینیه عزاداری نموده اند و به هیچ وجه قابل خرید و فروش نیست و تبدیل آن به محل کار جائز نیست چه صیغه خوانده شده باشد یا نه. و در هر صورت اگر مورد نزاع است و توافق حاصل نشود باید به دادگاه مراجعه نمائید.

۱۴. اینجانب به نمایندگی از طرف هیئت عزاداری خانه ای در مشهد مقدس به عنوان زائرسرا خریداری نمودم تتمه ثمن معامله وجوهی بود که اعضاء هیئت و اهالی کمک نمودند در موقع تنظیم سند چون اینجانب بیمار بودم با مشورتی که انجام شد مقرر گردید خانه مذکور به نام سه نفر از معتمدین محل تنظیم سند رسمی گردد. چنانچه ملک خریداری شده وقف شده باشد تولیت آن با کیست؟ آیا می فرمائید که ملک مذکور را به نام هیئت جان نثاران حسینی که اساسنامه آن تهیه و تنظیم شده است نمایند یا خیر؟

جواب: در صورتیکه وقف تمام نشده و پرداخت کنندگان پول ، شما را وکیل تام الاختیار خود در همه شئون مربوط به خانه قرار داده باشند شما می توانید برای خانه متولی تعیین کنید یا خود تولیت آن را بر عهده بگیرید و می توانید خانه را به نام هیأت ثبت کنید ، بلکه اگر خوف تضییع وقف باشد، لازم است.